

Наукові перспективи
Видавнича група

Перспективи та інновації науки

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Видавнича група «Наукові перспективи»

Луганський державний медичний університет

Громадська наукова організація «Система здорового довголіття в мегаполісі»

Християнська академія педагогічних наук України

Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання

*за сприяння КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва",
Центру дієтології Наталії Калиновської*

«Перспективи та інновації науки»

№ 2(60) 2026

Київ – 2026

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Luhansk State Medical University

Public scientific organization "System of healthy longevity in the metropolis"

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

**All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists of Spiritual and Moral
Education**

*with the assistance of the KNP "Clinical Hospital No. 15 of the Podilsky District of Kyiv",
Nutrition Center of Natalia Kalinovska*

"Prospects and innovations of science"

№ 2(60) 2026

Kyiv – 2026

ISSN 2786-4952 Online

УДК 001.32:1/3](477)(02)

Ідентифікатор медіа - R40-05846

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-2\(60\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-2(60))

«Перспективи та інновації науки»: журнал. 2026. № 2(60) 2026. С. 3763

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021 № 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.04.2023 № 491 журналу присвоєно категорію "Б" із медицини: спеціальність 222

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 16.02.2026, № 6/2-26)

Журнал видається за підтримки КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру дієтології Наталії Калиновської

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar

Електронний науковий журнал «Перспективи та інновації науки» заснований з метою висвітлення актуальних питань теорії та практики медицини, біології, біотехнології та реабілітації в Україні, за кордоном. Видання розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів

Згідно Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15.01.2018 № 32, повнотекстовий доступ до наукових статей журналу представлений на платформі «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського НАН України та в Національному репозитарії академічних текстів

Голова редакційної колегії:

Вадзюк Степан Несторович - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України (Україна)

Заступник голови редакційної колегії: Торяник Інна Іванівна - доктор медичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії вірусних інфекцій Державної установи «Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України» (Харків, Україна)

Редакційна колегія:

- **Алієв, Ельнур М.** - доктор медичних наук, професор, професор Азербайджанського медичного університету (Азербайджан)
- **Бабова Ірина Костянтинівна** - доктор медичних наук, професор, старший науковий співробітник відділу економічного регулювання природокористування ДУ "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України", лікар ФРМ (фізичної та реабілітаційної медицини) ДУ "Територіальне медичне об'єднання МВС України по Одеській області" (Одеса, Україна)

- **Бабчук Олена Григоріївна** - кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології та педагогіки Одеського державного університету внутрішніх справ, (Україна)
- **Галандаров, Вагіф Календер** - доктор медичних наук, доктор філософії, професор, професор кафедри хірургічних захворювань Азербайджанського медичного університету (Азербайджан)
- **Гараєв, Ельдар Абдулла** - доктор медичних наук, професор кафедри загальної та токсикологічної хімії, Заступник директора Азербайджанського медичного університету (Азербайджан)
- **Гудзь Наталія Іванівна** - доктор фармацевтичних наук, професор кафедри технології ліків та біофармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна), ад'юкт кафедри фармації і екологічної хімії Опольського університету (Польща) (adjunct of the Department of Pharmacy and Ecological Chemistry of the University of Opole, Poland)
- **Ельдар Елієв** доктор - медичних наук, професор, професор кафедри хірургічних захворювань Азербайджанського медичного університету (Азербайджан)
- **Журавльова Лариса Петрівна** — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна),
- **Іншакова Ганна Вадимівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри громадського здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
- **Керецман Анжеліка Олексіївна**– кандидат медичних наук, доцент, завідувачка кафедри соціальної медицини та гігієни медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
- **Кернас Андрій В'ячеславович** – доктор філософії в галузі психології, кандидат психологічних наук, дійсний член Української психологічної асоціації, магістр права, магістр педагогіки, доцент кафедри Практичної психології Одеського національного морського університету, старший викладач кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки Одеського національного економічного університету (Одеса, Україна)
- **Коваль Галина Миколаївна** - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, вірусології, епідеміології з курсом інфекційних хвороб Ужгородського національного університету (Ужгород, Україна)
- **Ковальська Оксана Романівна** - кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я Львівського національного медичного університету імені Далина Галицького (Львів, Україна)
- **Корильчук Неоніла Іванівна** – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Левков Анатолій Анатолійович** - кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», доцент кафедри онкології, радіаційної медицини та радіології Полтавського державного медичного університету (Полтава, Україна)
- **Лич (Назарук) Оксана Миколаївна** - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Макаренко Олександр Миколайович** — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- **Мельник Володимир Степанович** — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна)
- **Мігенько Богдан Орестович** – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Мігенько Людмила Михайлівна** – кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Мочалов Юрій Олександрович** - доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
- **Олійник Світлана Валентинівна** - кандидат фармацевтичних наук, доцент, доцент кафедри аптечної технології ліків Національного фармацевтичного університету
- **Помиткін Едуард Олександрович** — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна)
- **Помиткіна Любов Віталіївна** — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Сатурська Ганна Степанівна** - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Теренда Наталія Олександрівна** - доктор медичних наук, професор, т.в.о завідувача кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Черська Марія Сергіївна** - доктор медичних наук, завідувачка консультативно-діагностичним відділенням Державної Установи «Інститут ендокринології та обміну речовин НАМН України» (Київ, Україна)
- **Шульгай Аркадій Гаврилович** - доктор медичних наук, професор, професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Dementieva T.I. <i>ONLINE LEARNING AND OFFLINE LEARNING: NEW APPROACHES AND HYBRID MODELS</i>	39
Fedash M. <i>COMPETENCY MODEL FOR THE TRAINING OF SPECIALISTS IN SENSORY EVALUATION OF PRODUCTS FOR SPECIAL DIETARY CONSUMPTION</i>	53
Kyryliuk I.V., Mykytenko I.V., Nosach O.O. <i>GRAMMAR STUDY APPS FOR FUTURE ENGLISH TEACHERS</i>	68
Pavlyukovych N.D., Pavlyukovych O.V. <i>ETHICAL DIMENSIONS OF ACADEMIC INTEGRITY IN THE CONTEXT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTEGRATION</i>	77
Serhiienko T.M., Lysenko O.A. <i>TEACHING AND LEARNING ENGLISH IN THE AGE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: THE HIDDEN POWER OF UNIVERSITY LIBRARY COLLECTIONS</i>	91
Shuper V.O., Shuper S.V. <i>MODERN STRATEGIES IN CLINICAL PHARMACOLOGY LEARNING AND THE DEVELOPMENT OF RESEARCH-ORIENTED EDUCATORS IN THE DIGITAL ERA</i>	103
Sliusar N.O., Klymenko I.M. <i>HISTORICAL AND ETHICAL ANALYSIS OF ACTIVITIES OF IVAN LESHKO-POPEL AND HIS IMPACT ON MODERNIZATION OF MEDICAL EDUCATION</i>	112
Sukhanova T., Koliada I., Vnukova K. <i>COMMUNICATIVE APPROACHES TO FOREIGN LANGUAGE TEACHING UNDER CONDITIONS OF LIMITED INSTRUCTIONAL TIME</i>	122

- Tykholaž S.I., Manzhos E.O., Mykhailiuk H.T., Ratova V.R., Dubova I.O.** **136**
THE USE OF INFORMATION AND DISTANCE LEARNING TECHNOLOGIES IN TEACHING LATIN AND MEDICAL TERMINOLOGY AT A MEDICAL UNIVERSITY
- Vorobyova O.** **148**
HIGHER EDUCATION QUALITY MANAGEMENT AS A STRATEGIC MECHANISM FOR ENSURING INSTITUTIONAL LEADERSHIP IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION AND EUROPEAN INTEGRATION
- Абисова М.А., Кравчук М.Г.** **156**
БАГАТОЗАДАЧНИСТЬ У ПРОЄКТНОМУ НАВЧАННІ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: ПОТЕНЦІАЛ І ДИСЦИПЛІНАРНІ РИЗИКИ (ГУМАНІТАРНІ ТА ПРИРОДНИЧІ НАУКИ)
- Анпілогов Д.І.** **177**
ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛІ FLIPPED CLASSROOM ПРИ ВИКЛА-ДАННІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ В ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
- Антонова О.Є., Бірук Н.П.** **188**
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН
- Арістова Н.О., Павельчук М.О.** **202**
ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ І ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ФОРМАТУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
- Атрощенко Т.О.** **212**
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА: ТЕОРЕТИЧНІ ОРІЄНТИРИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПРАВА
- Бондаренко В.В., Котлобай Г.М., Мар'єнко О.А., Губенко А.Г., Дячук В.В.** **221**
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ
- Бондаренко В.В., Пронтенко В.В., Корнійчук Ю.М., Хмелюк А.Р., Росоха Б.М., Ломова А.П.** **233**
ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ КУРСАНТІВ ДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

- Бондаренко В.В., Сідельніков І.О., Дячук В.В., Росоха Б.М., Ломова А.П.** **247**
ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Борисова Н.В., Заболотна Т.В.** **259**
ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ І КОМП'ЮТЕРНИХ РЕСУРСІВ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З МЕТОЮ ПОКРАЩЕННЯ НАВИЧОК УСНОГО МОВЛЕННЯ
- Боротканич З.М., Попик М.М.** **275**
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОЛОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Браславська О.В.** **289**
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
- Бродович Ю.Р., Бродович В.Ю.** **300**
СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО, ЕКОЛОГІЧНОГО, РОЗВИВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ
- Булатов В.А.** **307**
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО ДИЗАЙНУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
- Бутенко Г.О.** **318**
ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНТЕГРАЦІЇ У ПРОЦЕС ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ФІЗИЧНОЇ РЕКРЕАЦІЇ ТА КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
- Вилков С.В.** **331**
ПРАВА ЛЮДИНИ І ПРАВОВА КУЛЬТУРА У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО УКРАЇНИ(на прикладі ОПП «Середня освіта (Захист України)»)
- Вишневіська Н.О., Гнатюк О.І.** **343**
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАННЯ В МАЛИХ ГРУПАХ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ВОДИЇВ

Віщукаєва К.М. <i>ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО КОНСУЛЬТУВАННЯ У ЗВО</i>	354
Волинець Ю.О., Стаднік Н.В., Товт І.С. <i>СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ</i>	363
Воровка М.І. <i>ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ТА ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я-ЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОРΟΣЛИХ</i>	376
Ву Юйюе <i>МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬО-ЕКСПРЕСИВНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ФОРТЕПАННОЇ ПІДГОТОВКИ НА ЗАСАДАХ ГЕРМЕНЕВТИЧНО-КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ</i>	386
Гаморак Г.П., Юрчишин О.І., Кліщ І.П., Макевич Н.В., Грищук М.І., Грищук М.О. <i>ФОРМУВАННЯ МІКРОБІОЛОГІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ ПАРА-МЕДИКІВ : ДОСВІД КАФЕДРИ МІКРОБІОЛОГІЇ ІФНМУ</i>	402
Гнатик К.Б., Фодор К.Й., Молнар Є.Р. <i>СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	413
Гоголь Т.В. <i>МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ДО НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ</i>	423
Гоголь Н.В., Гричаник Н.І. <i>ХУДОЖНЄ ОСМИСЛЕННЯ РЕАЛІЙ ВІЙНИ ТА ГУМАНІСТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ПОВІСТІ-КАЗЦІ «КОТИК, ПІВНИК, ШАФКА» ОЛЕКСАНДРА МИХЕДА</i>	435
Голобуцька Н., Голубчиков М. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ ОРТОПЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ З ОРГАНІЧНИМИ УРАЖЕННЯМИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ, ЯКІ СУПРОВОДЖУЮТЬСЯ РУХОВИМИ ПОРУШЕННЯМИ В УКРАЇНІ</i>	450
Горун Г.Р., Бойко О.Т. <i>ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ І МЕНЕДЖЕРІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ</i>	458

- Гречаник Н.** **469**
НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТІВ
- Гришко В.І., Цевух А.І.** **486**
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ
- Гришков М.М., Ждан Я.Ф., Коваленко О.О.** **498**
СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІНСТРУМЕНТИ ВПЛИВУ СТУДЕНТІВ НА ОСВІТНЮ ПОЛІТИКУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Гутор Н.С., Майка І.А.** **510**
КАФЕДРА ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ТА ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ: 20 РОКІВ НАУКОВОЇ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
- Демченко І.І., Калиновська І.С., Лі Цзюньтан** **525**
ІНКЛЮЗИВНІ ПРАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В КОЛЕДЖАХ КНР ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
- Драч О.І., Миронова І.М.** **538**
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ІНШОМОВНОГО ГОВОРІННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ
- Дурманенко О., Семенов О.** **551**
МОНІТОРИНГ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ЗМІСТ, ПОСЛІДОВНІСТЬ ТА ЕТАПНІСТЬ
- Дуфинець В.А., Брецько І.І., Штих І.І.** **563**
ПОНЯТТЯ ЗДОРОВ'Я І ХВОРОБИ В СУЧАСНОМУ МЕДИКО-ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ
- Желізний М.М., Черняков В.В., Кривенко А.П., Титаренко В.І.** **573**
БІОМЕХАНІЧНИЙ ВПЛИВ ПОЛОЖЕННЯ ГОЛОВИ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ОБЕРТАЛЬНИМ ЕЛЕМЕНТАМ У РІЗНИХ ВИДАХ ГІМНАСТИКИ

- Заболотна А.В., Поліщук Т.В., Манзій О.П.** **589**
ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ: ВІД ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДО ГАЛУЗЕВОЇ СПЕЦИФІКИ БІОТЕХНОЛОГІЇ ТА ГЕНЕТИКИ
- Завгородній М.В.** **598**
РОЛЬ ТА ЗАВДАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДІ
- Засєкіна Т.М.** **608**
КОМПЕТЕНТІСНО-ОРІЄНТОВАНІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
- Зенченко Т.Ф.** **621**
КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНО-МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ
- Злобін О.О., Мисловська С.К., Сафонов Д.М.** **637**
МОДЕЛЬ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ДО РОБОТИ З ПАЦІЄНТАМИ З ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ
- Іванова Н.В., Сльчанінова Т.М., Жванія Т.В.** **652**
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
- Ільченко О.В., Тарасова В.В., Балинська М.В., Мантуленко М.А., Потамошнієва О.М.** **664**
СЮЖЕТНО-ІГРОВА МОДЕЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ 3-4 РОКІВ
- Казачінер О.С., Бойчук Ю.Д., Галій А.І.** **677**
КАЗКОТЕРАПІЯ ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ЗМІСТ, ОСОБЛИВОСТІ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАКТИК
- Казачінер О.С., Бойчук Ю.Д.** **689**
КЛЮЧОВІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ КАЗКОВОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Карлінська Я.В. <i>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ</i>	701
Качак Т.Б., Калин Т.І. <i>ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ</i>	712
Кірик Т.В. <i>ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВИКОРИСТАННЯ ТАБЛИЦЬ У ЗАСВОЄННІ ЛАТИНСЬКОЇ ГРАМАТИКИ</i>	723
Кіш Н.В., Канюк О.Л., Остич Д.Ю. <i>КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ НІМЕЦЬКОЇ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ</i>	737
Книш Т.В. <i>СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ НА НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ</i>	750
Колбіна Л.А. <i>ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ З ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ</i>	764
Кольцов Р.В. <i>ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ</i>	773
Кононец Н.В. <i>РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТНІХ НАУК ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ДИДАКТИКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»</i>	786
Коришко Д.О. <i>ПОРІВНЯЛЬНА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНА ОЦІНКА СПОРТСМЕНІВ У БОЙОВОМУ САМБО, ДЖИУ-ДЖИТСУ ТА СУМО ТА ІНТЕГРАЦІЯ ЦИХ ПОКАЗНИКІВ У ЄДИНУ ТРЕНУВАЛЬНУ МЕТРИКУ</i>	799
Коропатова О.М., Дмитренко Р.Р., Сенишин Р.І. <i>РОЛЬ ЛОГОПЕДИЧНОГО МАСАЖУ ТА АРТИКУЛЯЦІЙНОЇ ГІМНАСТИКИ У ФОРМУВАННІ ПРАКТИЧНИХ КОНЦЕПЦІЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ-ЛОГОПЕДІВ</i>	814

- Корягін В.М.** **825**
ПЕДАГОГІЧНА СТРАТЕГІЯ У ПІДГОТОВЦІ СПОРТИВНИХ РЕЗЕРВІВ
- Кочарян А.Б.** **831**
ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ОСВІТИ НАУКОВОГО СПРЯМУВАННЯ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
- Кравцов В.О.** **846**
ЗМІСТОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СОЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ЗРІЛОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ
- Красовська О.О., Міськова Н.М., Хом'як О.А.** **859**
РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АВТОРСЬКИХ ПРОГРАМ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ РІВНЕНЩИНИ: ВІД ІСТОРІЇ ДО СУЧАСНОСТІ
- Кучай Т.П., Кучай О.В., Білан Л.Л., Понипаляк А.В.** **872**
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
- Кушнірук С.А., Павловський І.В., Кушнірук Д.І.** **879**
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТУ «ЗАХИСТ УКРАЇНИ» ЯК ЗАСОБУ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ТА ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
- Кущенко О.І.** **890**
ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УМОВАХ КРИЗИ
- Лембрик І.С., Дутчак Г.М., Шатинська Т.В., Кузенко О.В., Ільків М.І., Дутчук О.В.** **906**
МЕДИЧНИЙ ТЕАТР ЯК ІННОВАЦІЙНА МЕТОДИКА У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ, ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАСТОСУВАННЯ НА КАФЕДРАХ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ
- Ленська С.В.** **921**
СИНТЕЗ ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ МЕТОДІВ У МАГІСТЕРСЬКОМУ ДОСЛІДЖЕННІ ВЧИТЕЛІВ І ФІЛОЛОГІВ

- Лєвіт Д.А.** **932**
СВОБОДА І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ: РЕЖИСЕРСЬКІ МЕЖІ ТА ВИКЛИКИ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ
- Лілік О.О.** **946**
ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ
- Люленко С.О., Небикова Т.А., Омельченко В.С., Скакун В.О., Будченко І.Є.** **958**
ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА САМОСПОСТЕРЕЖЕННЯ УЧНІВ
- Мариківська Г.А., Будянська В.А.** **970**
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ В КОНТЕКСТІ РОБОТИ З МОЛОДДЮ
- Марченко О.Г., Сидоренко І.І., Ушань В.М.** **985**
ПІДГОТОВКА МОЛОДІ ДО СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ
- Матвієнко С.І.** **1001**
МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ СПРИЙМАННЯ МУЗИКИ ДОШКІЛЬНИКАМИ НА МУЗИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ
- Михайлишин Г., Волч І., Покришко О., П'ятковський Т.** **1013**
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОБІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ БІОТЕРОРИЗМУ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
- Михайлова А.Г., Лимар Л.В.** **1022**
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МОЛЕКУЛЯРНОЇ БІОЛОГІЇ
- Михалюк А.М.** **1036**
РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ФОРТЕПІАННОЇ ПІДГОТОВКИ: МЕТОДОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ

- Намачинська Г.Я., Нанівська Л.Л.** **1049**
РОЛЬ ПОДКАСТІВ ТА ВІДЕОКУРСІВ У РОЗВИТКУ АУДИТИВНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ
- Намачинська Г.Я., Смородінова О.Н., Патрійчук Т.І.** **1057**
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
- Намачинська Г.Я., Смутна М.В.** **1068**
МЕТОДИКА РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
- Намачинська Г.Я., Сосна О.-М.В.** **1076**
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
- Намачинська Г.Я., Щерба О.В., Кандур С.Р.** **1089**
ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ КУРСАНТІВ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
- Нестуля С.І.** **1101**
ДИДАКТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ОСВІТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
- Нечитайло Л.Я., Кондрин А.А., Курас Л.Д., Хопта Н.С.** **1113**
ДОВІРА ТА ПІДТРИМКА В МЕНТОРСТВІ ЯК ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Ордановська О.І., Осипенко О.В., Єфремов О.М.** **1125**
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙНЯТТЯ УЧНЯМИ ГЕЙМІФІКОВАНОГО НАВЧАННЯ STEM-ДИСЦИПЛІН
- Пазиніч Ю.М., Іванова О.С., Єрмакова С.С.** **1138**
СОЦІАЛЬНА СТІЙКІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС ТРИВАЛОГО СТРЕСУ
- Палієнко О.А., Закопайло С.А., Поліщук В.В., Кривенко Ю.О., Лесик В.В.** **1148**
ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я ТА МОТИВАЦІЯ ПІДЛІТКІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ

- Панчук А.П., Панчук І.В., Ковальський В.В.** 1162
ВИКОРИСТАННЯ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ У СОЦІАЛЬНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ-УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ
- Парфанович А.Я.** 1174
СОЦІАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА З ФОРМУВАННЯ САМОКОНТРОЛЮ В МІЖСОБИСТІСНИХ СТОСУНКАХ МОЛОДОЇ ЛЮДИНИ
- Парфанович І.І.** 1186
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО КООРДИНАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ГРОМАДІ
- Петрик К.Ю., Поліщук К.В.** 1198
КОМПОНЕНТ «ARTS» У СТРУКТУРІ STEAM-ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ДИВЕРГЕНТНЕ МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
- Пилипів В.І., Малішевська А.П., Зубик С.П., Семикрас О.В.** 1210
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЧИННИКИ ПАРТНЕРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ ЯК УМОВА РОЗБУДОВИ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ
- Пісковенко А.О.** 1228
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ»
- Поліщук Н.М., Кушнірюк С.Г., Самойленко В.Л.** 1242
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»: ВПЛИВ АНТИПЛАГІАТНИХ СИСТЕМ І НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗ НА ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
- Попадич О.О.** 1254
МЕНЕДЖМЕНТ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ПРОСТІР СТАНОВЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
- Прийдун С.В., Секо Я.П.** 1268
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ «ІСТОРИЧНОГО РАУНДУ» НА ЗАНЯТТЯХ З ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ ТА СЕРЕДНІХ ВІКІВ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- Романська К.І.** **1281**
ГЕЙМІФІКАЦІЯ ТА ЦИФРОВІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СТАРШОКЛАСНИКІВ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО МІЖПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
- Романюк В.Л., Гончарова Т.В., Деревянко М.М.** **1296**
КОМПЛЕКС ВПРАВ З ВИКОРИСТАННЯМ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ WORDWALL, LIVEWORKSHEET ТА ВААМBOOZLE ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
- Ружицька О.Ю., Подобівський С.С., Глипка Н.Б., Ковальська О.Б.** **1312**
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ
- Савка І.В., Яремко Т.І., Гульченко С.Г.** **1322**
НАСТУПНІСТЬ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ТРАНСФОРМАЦІЙ
- Сакалюк О.О.** **1331**
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА
- Самборська Н.М.** **1343**
ГУМАНІТАРНІ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА
- Свиридюк О.В.** **1354**
ТЕХНОЛОГІЇ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ У СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД
- Семенишена Р.В.** **1367**
УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУР СЕРТИФІКАЦІЇ КОЛІСНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ГАРМОНІЗАЦІЇ ТЕХНІЧНИХ РЕГЛАМЕНТІВ УКРАЇНИ З ВИМОГАМИ ЄС
- Сергеєва В.Ф., Стець В.І., Савченко М.С., Гринців М.В., Денисенко А.О.** **1379**
ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ДІТЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ЗДОРОВ'Я ЗА УМОВ СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

- Сидоренко М.Є., Жукович І.І.** **1393**
*ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ:
ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ У ВІЙСЬКОВУ ОСВІТУ*
- Силадій І.М., Маринець Н.В.** **1405**
*ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОШКІЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ*
- Синенко О.А., Єфименко Н.Р.** **1419**
*ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МЕТОДИКИ ПРЕДМЕТНО-МОВНОГО ІНТЕГРО-
ВАНОВОГО НАВЧАННЯ (CLIL) У ХОДІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН
ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ
ОСВІТИ*
- Сікора Я.Б., Кривонос О.М.** **1432**
*DIGCOMP 3.0 ЯК НОВИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОДЕЛІ
ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ*
- Скоромна М.В.** **1444**
*ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРО-
ЧЕСНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Смолякова І.Д., Нечипорук Т.Г., Деркач А.В., Масунова О.В.,
Бондаренко Л.В.** **1453**
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ
- Сніжко Н.В.** **1465**
*СВІТОВИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ БІЛІНГВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У
ВИЩІЙ ОСВІТІ: ІМПЛІКАЦІЇ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИКИ В
ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ*
- Станіславчук Н.І.** **1480**
*ФОРМУВАННЯ ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ
ПЕРЕКЛАДАЧІВ У СИСТЕМІ ЦІННОСТЕЙ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Степанова Н.М., Колосовська Т.Б.** **1489**
*РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
ЗАСОБАМИ ІЗОТЕРАПІЇ*
- Степанюк І.В., Жорняк Б.Є., Ткачук С.М., Ябковська С.П.,
Степанюк Д.О.** **1500**
*ІНТЕГРАЦІЯ МУЗИЧНОГО ТА ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА НА
УРОКАХ МУЗИКИ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТ-
НІХ УЧИТЕЛІВ*

УДК 378.015.31:17.022.1

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-2\(60\)-1480-1488](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-2(60)-1480-1488)

Станіславчук Наталія Іванівна доктор філософії, доцент кафедри романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету, м. Рівне, <https://orcid.org/0000-0003-3450-1893>

ФОРМУВАННЯ ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У СИСТЕМІ ЦІННОСТЕЙ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті здійснено теоретичне осмислення проблеми формування етичної компетентності студентів у контексті цілей і ціннісних орієнтирів сучасної вищої освіти. Актуальність дослідження зумовлена трансформаційними процесами в освітній системі України, інтеграцією у європейський освітній простір, утвердженням компетентнісного підходу та зростанням ролі аксіологічного складника професійної підготовки майбутніх фахівців. Обґрунтовано необхідність посилення етичного виміру освітнього процесу як важливої передумови гармонійного особистісного й професійного розвитку студентської молоді. На основі аналізу філософської та психолого-педагогічної літератури уточнено сутність понять «етична компетентність», «цілі вищої школи» та «цінності вищої школи». Визначено, що етична компетентність є інтегративною характеристикою особистості, яка поєднує когнітивні, мотиваційно-ціннісні та поведінкові компоненти та виявляється у здатності до моральної рефлексії, відповідальної поведінки, етично доцільної професійної взаємодії та конструктивного розв'язання етичних ситуацій.

Акцентовано значущість етичних цінностей у процесі професійного становлення майбутніх фахівців. Обґрунтовано роль гуманістично орієнтованої педагогічної взаємодії та сприятливого етичного середовища закладу вищої освіти як важливих умов розвитку етичної компетентності студентів. Окреслено вектори педагогічного впливу, що забезпечують внутрішнє прийняття етичних норм, розвиток емпатії, толерантності й відповідальності, а також підвищують готовність студентів до етичного вибору в професійних і міжособистісних ситуаціях. Для досягнення мети дослідження використано комплекс теоретичних методів: аналіз, синтез, порівняння, систематизацію, узагальнення наукових даних.

Ключові слова: вища школа, етична компетентність, компетентнісний підхід, майбутні перекладачі, цінності вищої освіти.

Stanislavchuk Nataliia Ivanivna Doctor of Philosophy, Associate Professor at Department of Romance and Germanic Philology, Rivne State University of the Humanities, Rivne, <https://orcid.org/0000-0003-3450-1893>

FORMATION OF ETHICAL COMPETENCE OF FUTURE TRANSLATORS IN THE VALUE SYSTEM OF HIGHER EDUCATION

Abstract. The article provides a theoretical understanding of the problem of forming ethical competence of students in the context of the goals and value orientations of modern higher education. The relevance of the study is due to transformational processes in the educational system of Ukraine, integration into the European educational space, the establishment of a competency-based approach and the growth of the role of the axiological component of professional training of future specialists. The need to strengthen the ethical dimension of the educational process as an important prerequisite for the harmonious personal and professional development of student youth is substantiated.

Based on the analysis of philosophical and psychological and pedagogical literature, the essence of the concepts of “ethical competence”, “goals of higher education” and “values of higher education” is clarified. It is determined that ethical competence is an integrative characteristic of a person, which combines cognitive, motivational-value and behavioral components and is manifested in the ability to moral reflection, responsible behavior, ethically appropriate professional interaction and constructive resolution of ethical situations.

The significance of ethical values in the process of professional development of future specialists is emphasized. The role of humanistically oriented pedagogical interaction and a favorable ethical environment of a higher education institution as important conditions for the development of ethical competence of students is substantiated. Vectors of pedagogical influence are outlined that ensure the internal application of ethical norms, the development of empathy, tolerance and responsibility, and also increase students' readiness for ethical choice in professional and interpersonal situations. To achieve the goal of the study, a set of theoretical methods was used: analysis, synthesis, comparison, systematization, generalization of scientific data.

Keywords: higher education, ethical competence, competency-based approach, future translators, values of higher education.

Постановка проблеми. Сучасні трансформації в системі освіти України, її інтеграція у світовий та європейський освітній простір, гармонізація національної вищої освіти з положеннями Болонського процесу та орієнтація на загальноєвропейські стандарти зумовлюють нові вимоги до професійної й особистісної підготовки студентів. У цьому контексті особливої ваги набуває необхідність наукового осмислення ціннісних засад формування етичної компетентності майбутніх фахівців. Такий підхід передбачає пошук ефективних освітніх стратегій і створення умов для гармонійного особистісного розвитку здобувачів вищої освіти.

У процесі модернізації освітньої системи, удосконалення її змісту, методів і якості ключового значення набуває компетентнісний підхід. Поняття

компетентності відображає інтегровану сукупність особистісних характеристик студента, його ціннісно-сміслових орієнтацій, знань, умінь, навичок і досвіду діяльності, що реалізуються у професійній та соціально значущій сферах. Володіння відповідною компетенцією передбачає не лише засвоєння певного обсягу знань, але й сформоване особистісне ставлення до діяльності, здатність до відповідальної поведінки та практичного застосування набутих якостей [4, с. 153].

Актуальність проблеми формування етичної компетентності майбутніх перекладачів як стратегічної мети та цінності вищої школи зумовлена переорієнтацією сучасної освіти на гуманістичні та європейські стандарти. Процес розвитку етичної компетентності є багатовимірним і складним, оскільки пов'язаний із формуванням моральних переконань, професійних цінностей та норм поведінки. Важливим його підґрунтям виступає опанування методологічних засад педагогічної етики, усвідомлення її соціокультурних джерел та значення у професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одним із ключових пріоритетів сучасного закладу вищої освіти є формування компетентного та конкурентоспроможного фахівця, який характеризується високим рівнем професійної підготовки, що охоплює систему знань, умінь і практичних навичок. Зазначені вимоги знайшли своє відображення у нормативно-правовій базі освітньої галузі, зокрема у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійний розвиток працівників», Концепції розвитку педагогічної освіти (2018) та інших регулятивних документах. Аналіз наукових джерел засвідчив, що питання компетентності з-поміж європейської спільноти постало давно, його вивченню та розробці присвятили роботи Ф. Вейнерт, Дж. Гуді, Ж. Делор, Дж. Карсон, Р. Кеган, Дж. Консант, Дж. Куллахан, У. Мозер, Т. Оатс, Ж. Перре, Дж. Равен, Д. Райхен, Л. Салганік, Г. Халлаш та ін. З-поміж вітчизняних науковців та учених найближчого зарубіжжя до питання компетентності зверталися О. Антонова, Л. Маслак, Н. Бібік, С. Бондар, С. Вітвицька, М. Головань, О. Дубасенюк, І. Зязюн, В. Кальней, О. Пометун, Г. Селевко, Н. Сидорчук, та ін.

Проблема етичного розвитку знаходить своє відображення у працях сучасних вітчизняних учених: І. Бежа, В. Гриньової, І. Зязюна, О. Пехоти, В. Радула, О. Савченко, О. Сухомлинської та інших зарубіжних дослідників: Р. Бернса, Т. Грегори, Л. Кольберга, А. Маслоу, К. Роджерса, Дж. Равена.

Аналіз наукових розробок з окресленої теми засвідчує, що дослідження етичної компетентності студентів-перекладачів у вищій школі як цілі та цінності вищої школи впродовж тривалого періоду знаходилися на периферії наукового пошуку. Актуальність, соціальна та педагогічна значущість окресленої проблеми, її недостатня наукова, теоретична і методична розробленість та потреби сучасної освітньої практики потребують розробки.

Мета статті – теоретичне осмислення сутності етичної компетентності студентів у контексті цілей і ціннісних орієнтирів вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Для повноцінного функціонування в сучасному суспільстві особистість має оволодіти широким спектром компетентностей. У педагогічній науці традиційно виокремлюють ключові компетентності, які забезпечують ефективну соціальну взаємодію та успішну життєдіяльність індивіда, а також професійні компетентності, що визначають здатність фахівця якісно виконувати свої професійні функції. Результатом такого розвитку виступає гармонійно сформована особистість, яка сприяє сталому розвитку суспільства. У цьому контексті особливої значущості набуває етична компетентність. Етична компетентність формується на міждисциплінарній основі та спирається на знання у галузях філософії, педагогіки, соціальної педагогіки й психології. Вона передбачає розвиток комплексу морально значущих якостей особистості, зокрема чуйності, емпатії, поваги, толерантності, терплячості, відповідальності, конгруентності, справедливості та інших. З огляду на свою сутність і специфіку прояву, етична компетентність належить до надпредметних компетентностей, оскільки виходить за межі окремих навчальних дисциплін і реалізується у різних сферах професійної та соціальної взаємодії.

У сучасних наукових дослідженнях етична компетентність розглядається крізь призму сформованих здатностей особистості, серед яких особливого значення набувають: усвідомлення гуманістичних цінностей, етичних норм і принципів професійної етики; розуміння етичного змісту майбутньої професійної діяльності; орієнтація на розвиток культурних потреб та ціннісних інтересів; здатність до етичної рефлексії власної поведінки; уміння конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації; здатність розуміти емоційні стани, потреби й очікування інших учасників освітнього процесу; реалізація у професійній взаємодії стратегій етично доцільного спілкування [2, 4, 5, 6].

У наукових дослідженнях Аннеліс де Шрайвер та Йеруна Маесшалка етична компетентність розглядається у декількох взаємопов'язаних вимірах. По-перше, вона трактується як узагальнена характеристика особистості, що відображає загальну позицію індивіда у сфері етичної поведінки. У цьому контексті етична компетентність формується в межах взаємозв'язку «індивід – соціальна роль».

Відповідно, майбутні перекладачі мають усвідомити та засвоїти систему морально-етичних норм і правил поведінки, необхідних для ефективного виконання професійної ролі.

По-друге, етична компетентність розглядається крізь призму теорії Дж. Реста, зокрема його чотирикомпонентної моделі морального розвитку, яка передбачає єдність таких психологічних процесів:

- моральна чутливість (моральне усвідомлення) – здатність розпізнавати етичні дилеми та морально значущі ситуації;
- моральне судження (моральне міркування) – здатність визначати моральну правильність можливих моделей поведінки;

– моральна мотивація – орієнтація особистості на вибір морально доцільних рішень;

– моральний характер – здатність послідовно дотримуватися моральних принципів у реальній поведінці.

По-третє, етична компетентність інтерпретується у межах психолого-педагогічної тріади «знання – уміння – навички». У цьому аспекті вона охоплює високий рівень етичної обізнаності, сформованість умінь аналізу й розв’язання етичних проблем, комунікативні та аргументаційні здібності, а також упевненість, емоційну стійкість і внутрішню моральну готовність до етично відповідальної поведінки [6, с. 45].

Таким чином, етична компетентність постає як складне інтегративне утворення, що поєднує когнітивні, мотиваційні та поведінкові компоненти й визначає готовність особистості до морально обґрунтованої професійної діяльності.

Водночас етична компетентність передбачає наявність комплексу особистісних якостей, які можна розглядати як своєрідні етичні константи здобувачів вищої освіти:

– емпатія – здатність до співпереживання, адекватного емоційного реагування, прийняття іншої особистості, готовність до підтримки, а також уміння регулювати власні емоційні стани;

– толерантність – здатність до конструктивної взаємодії у складних, проблемних та кризових ситуаціях;

– гуманність – орієнтація на повагу, доброзичливість і визнання цінності іншої особистості;

– відповідальність – моральна готовність усвідомлювати наслідки власних дій та приймати за них відповідальність;

– комунікабельність – сформованість навичок ефективної взаємодії, зокрема іншомовної, що забезпечує гнучкість поведінки у різноманітних професійно-комунікативних ситуаціях;

– конгруентність – узгодженість внутрішніх переживань і зовнішніх проявів, здатність до природної, відкритої та автентичної поведінки;

– конструктивність – орієнтація на неконфліктну взаємодію, позитивне ставлення до професійних викликів та сприйняття суперечностей як ресурсу особистісного розвитку;

– почуття обов’язку – усвідомлення моральних зобов’язань перед собою, іншими людьми, суспільством і державою;

– сумісність – готовність до співпраці, командної взаємодії та спільного вирішення професійних завдань;

– почуття власної гідності – сформована система морального самосприйняття та самоповаги;

– рефлексивність – здатність до самопізнання, самооцінки, самоконтролю, аналізу власної діяльності та прогнозування результатів професійної поведінки.

Сформованість етичної компетентності передбачає наявність у особистості здатності та готовності до аналізу морально-етичних ситуацій, вироблення й реалізації етично обґрунтованих стратегій і рішень. Вона виявляється у вмінні адекватно інтерпретувати й оцінювати етичні проблеми, здійснювати свідомий моральний вибір, дотримуватися принципів відповідальної поведінки, усвідомлювати власну етичну позицію та ефективно взаємодіяти з іншими у процесі розв'язання етичних суперечностей.

Досягнення такого рівня розвитку потребує цілеспрямованого формування у майбутніх фахівців ґрунтовних уявлень про загальнолюдські моральні цінності та норми педагогічної етики. Важливим є розвиток у здобувачів освіти поваги до прав і гідності інших людей, здатності до моральної рефлексії, умінь конструктивного розв'язання етичних проблем, а також виховання емпатії, толерантності та соціальної відповідальності.

У цьому контексті особливого значення набуває створення у закладі вищої освіти сприятливого етичного середовища. Таке середовище має забезпечувати умови для відкритої комунікації, вільного обміну думками, спільного обговорення морально-етичних ситуацій і дилем, що сприяє розвитку критичного мислення, формуванню моральної свідомості та виробленню особистісно значущих етичних орієнтирів. Водночас дотримання професійно-етичних норм і правил поведінки виступає необхідною умовою ефективного функціонування самого закладу освіти, оскільки забезпечує його стабільність, сприяє формуванню позитивного психологічного клімату та реалізації важливої соціокультурної місії у сучасному суспільстві.

Поняття етичної компетентності у сучасних наукових дослідженнях трактується як інтегрована характеристика особистості, що охоплює систему знань, умінь, навичок, мотиваційно-ціннісних орієнтацій та особистісних якостей, які забезпечують здатність до професійної діяльності відповідно до норм і принципів професійної етики.

У науковій літературі існують різні підходи до розуміння сутності етичної компетентності. Так, С. Шулпін визначає її як складне індивідуально-психологічне утворення, сформоване на основі інтеграції теоретичних знань, практичних умінь у сфері етики та комплексу особистісних якостей, що зумовлюють готовність до етично адекватної поведінки в ситуаціях морального вибору [5].

Л. Хоружа акцентує увагу на особистісному вимірі цього феномена, характеризує етичну компетентність як інтегративне індивідуально-психологічне утворення, яке поєднує професійні знання, ціннісні орієнтації, особистісні якості та практичні вміння, необхідні для свідомого вибору етичної поведінки відповідно до професійно-педагогічних норм [4].

Таким чином, аналіз наукових підходів свідчить, що етична компетентність розглядається як багатовимірне утворення, яке інтегрує когнітивний, діяльнісний і ціннісно-особистісний компоненти.

Для досягнення поставленої мети дослідження доцільно звернутися до осмислення категорій цілі та цінності у системі вищої освіти.

У філософському дискурсі ціль (від гр. *telos* – результат) визначається як усвідомлене передбачення результату діяльності, уявлення про бажаний стан, що спрямовує людську активність. Ціль є продуктом свідомості та волі, формою вольової мотивації, яка визначає напрям і зміст діяльності. Саме здатність до цілепокладання виступає однією з визначальних характеристик людської діяльності [1, с. 223].

Освіта як соціокультурний феномен являє собою складну систему цілепокладання, у межах якої процес трансляції та засвоєння суспільного досвіду спрямований на формування особистості як носія відповідних знань, цінностей і норм соціальної взаємодії. Цілі освіти постають як прогнозовані ідеальні результати освітньої діяльності, що мають функціональний характер і визначаються суспільством, державою та соціальними інститутами. Важливим орієнтиром розвитку освітньої системи виступає також Національна стратегія розвитку освіти, яка акцентує увагу на особистісному розвитку людини, утвердженні людиноцентризму та вихованні особистості інноваційного типу мислення.

Не менш значущою категорією у педагогічному дискурсі є цінність. У сучасній науці відсутнє єдине універсальне визначення цінностей освіти, однак загальноновизнаним є підхід, за яким освіта може розглядатися як особистісна, суспільна, національна та глобальна цінність.

Етичні цінності виступають фундаментальною основою формування етичної компетентності студентів-перекладачів. У сучасному суспільстві перекладачі виконують важливу комунікативну та соціокультурну функцію, забезпечуючи міжкультурну взаємодію, порозуміння та ефективну комунікацію між представниками різних мовних і культурних спільнот. У зв'язку з цим рівень їхньої етичної компетентності набуває особливої значущості. Етичні цінності визначають професійну поведінку майбутнього перекладача, формують його ставлення до учасників комунікації та регулюють характер міжособистісної взаємодії. Йдеться передусім про такі ціннісні орієнтири, як повага до особистості, толерантність, відповідальність, чесність, довіра, справедливість, а також розуміння й прийняття культурного різноманіття. Сформованість зазначених цінностей забезпечує здатність майбутнього фахівця дотримуватися принципів професійної етики, підтримувати атмосферу взаємної поваги у комунікативному процесі, здійснювати неупереджену та відповідальну професійну діяльність. Вони сприяють встановленню довірливих професійних взаємин, підвищенню якості міжкультурної комунікації та ефективності перекладацької діяльності загалом. Особливого значення в умовах сучасного суспільства набуває особистісний вимір цінності освіти, що передбачає усвідомлене, позитивно мотивоване ставлення особистості до власного освітнього розвитку. Освіта у цьому контексті постає не лише як засіб професійної підготовки, а як чинник формування світоглядних, етичних та соціальних орієнтацій особистості.

Цінність освіти полягає у її здатності транслювати культурні та демократичні надбання, формувати критичне мислення, сприяти розвитку соціальної відповідальності та забезпечувати умови для набуття досвіду комунікативної взаємодії. Водночас сучасна освітня практика демонструє певні суперечності: високий рівень інтелектуальної підготовки не завжди супроводжується відповідним рівнем морального розвитку особистості. Це свідчить про необхідність посилення аксіологічного та етичного вимірів освітнього процесу.

У цьому контексті етична компетентність набуває статусу не лише освітнього результату, але й фундаментальної цінності вищої школи. Її формування пов'язане з розвитком моральної свідомості, відповідальності, здатності до етичного вибору та дотримання професійних норм.

Отже, цілі та цінності сучасної вищої освіти неможливо розглядати поза проблематику формування етичної компетентності майбутніх перекладачів, яка виступає важливою умовою їхнього професійного та особистісного становлення.

Висновки. Пріоритетним завданням сучасної вищої освіти є забезпечення майбутніх перекладачів системою професійних знань, умінь і навичок, що створюють підґрунтя для ефективного виконання ними функціональних обов'язків. Водночас діяльність закладів вищої освіти спрямована не лише на професійну підготовку, але й на культурний, духовний та особистісний розвиток студентської молоді, виховання особистості на засадах загальнолюдських цінностей. У цьому контексті процеси навчання і виховання постають як взаємопов'язані, послідовні та безперервні складники єдиного освітнього процесу. Формування етичної компетентності майбутніх перекладачів є складним і багатовимірним процесом, що характеризується певною суперечливістю та динамічністю. Особистісний вимір освітньої діяльності, а також осмислення категорій «ціль» і «цінність» у системі вищої освіти надають етичній компетентності специфічного змісту. Такий підхід дозволяє розкрити рівень сформованості етичної культури майбутнього фахівця та зрозуміти мотиваційні засади його поведінки. Мотивація у цьому контексті виступає як визначальний чинник особистісного розвитку, що зумовлює спрямованість діяльності та моральний характер професійної поведінки. Етична компетентність студентів закладів вищої освіти виявляється через:

1. усвідомлення гуманістичних цінностей, моральних норм і принципів професійної етики;
2. орієнтацію на розвиток культурних потреб та ціннісних інтересів;
3. здатність до етичної рефлексії власної поведінки;
4. уміння аналізувати моральні суперечності у професійних ситуаціях та прогнозувати наслідки власних дій;
5. здатність до конструктивного розв'язання конфліктів;
6. реалізацію стратегій етично доцільної комунікації у професійній взаємодії [4].

З метою підвищення ефективності освітнього процесу, спрямованого на гармонійне особистісне й професійне становлення майбутнього фахівця, особливого значення набуває активізація розвивального потенціалу гуманістично орієнтованої педагогічної взаємодії. Така взаємодія має бути спрямована передусім на розвиток морально значущих якостей особистості, формування ціннісних орієнтацій та утвердження етичних засад професійної діяльності.

Література:

1. Огнев'юк В.О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку / В. О. Огнев'юк – К.: Знання України, 2003. – 450 с.
2. Рисаченко Г. О., Кубенко Н. Етична компетенція сучасного викладача. Освіта, технікуми, коледжі. 2009. № 2. С. 59–62.
3. Станіславчук Н. І. Етична компетентність студента як невід'ємний компонент освітнього процесу у вищій школі. Традиція і культура. Філософія мистецтва : матеріали Міжнар. наук. конф. (19 квіт. 2019 р.). Київ. 2019. С. 45–46
4. Хоружа Л. Л. Етична компетентність майбутнього вчителя початкових класів : теорія і практика. Київ : Преса України, 2003. 319 с.
5. Хоружа Л.Л. Теоретичні засади формування етичної компетентності майбутніх учителів початкових класів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Л. Л. Хоружа. - К., 2004.с.45
6. De Schrijver A., Maesschalck J. A New Definition and Conceptualization of Ethical Competence. Achieving Ethical Competence for Public Service Leadership / ed. D. Menzel and T. Cooper. Armonk: M.E. Sharpe, 2013. P. 29–51.

References:

1. Ohneviuk, V.O. (2003). *Osvita v systemi tsinnostei staloho liudskoho rozvytku* [Education in the system of values of sustainable human development]. Kyiv: Znannia Ukrainy [in Ukrainian].
2. Rysachenko, H.O., & Kubenko, N. (2009). *Etychna kompetentsiia suchasnoho vykladacha* [Ethical competence of the modern teacher]. *Osvita, tekhnikumu, koledzhi* – Education, Technical Schools, Colleges, 2, 59–62 [in Ukrainian].
3. Stanislavchuk, N.I. (2019). *Etychna kompetentnist studenta yak nevidiemnyi komponent osvitnoho protsesu u vyshchii shkoli* [Ethical competence of a student as an integral component of the educational process in higher education]. In *Tradytsiia i kultura. Filosofiia mystetstva: materialy Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii* [Tradition and culture. Philosophy of art: Proceedings of the International Scientific Conference] (pp. 45–46). Kyiv [in Ukrainian].
4. Khoruzha, L.L. (2003). *Etychna kompetentnist maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv: teoriia i praktyka* [Ethical competence of the future primary school teacher: Theory and practice]. Kyiv: Presa Ukrainy [in Ukrainian].
5. Khoruzha, L.L. (2004). *Teoretychni zasady formuvannia etychnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv* [Theoretical foundations of forming ethical competence of future primary school teachers]. Extended abstract of Doctor's thesis. Kyiv [in Ukrainian].
6. De Schrijver, A., & Maesschalck, J. (2013). A new definition and conceptualization of ethical competence. In D. Menzel & T. Cooper (Eds.), *Achieving Ethical Competence for Public Service Leadership* (pp. 29–51). Armonk, NY: M.E. Sharpe [in English].

Дата першого надходження статті до видання: 01.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 16.02.2026